

**Onlar İçin Yazdıklarım;
60 İnsan**

Erol Manisalı

Carihci
Kitabevi

Tarihçi Kitabevi Yayınları: 35
Tarihçi Kitabevi Sahibi ve Genel Yayın Yönetmeni
Necip Azakođlu

Editör : Necip Azakođlu
Sayfa tasarımı : Nevin Azakođlu
Kapak tasarımı: Tarkan Tođo

Birinci baskı: Şubat 2013
Boyutlar: 13.5 x 21 cm
Sayfa sayısı: 232

Baskı ve Cilt:
Kitap Matbaacılık Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.
Davutpaşa Cad. 123 Kat 1
Topkapı / ZEYTİNBURNU - İSTANBUL
+90 (212) 482 99 10
Sertifika no: 16053

ISBN: 978-605-4534-28-9

© Yayın hakları Tarihçi Kitabevi'ne aittir.
Bu eserin bütün hakları saklıdır. Yayınevinden yazılı izin alınmadan
kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz, hiçbir şekilde kopya edilemez,
çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

Tarihçi Kitabevi
www.tarihcikitavevi.com

Moda Caddesi No: 104/A Moda / KADIKÖY-İSTANBUL
Tel: 0 216 418 68 86
GSM: 0 530 370 74 11
E- posta: info@tarihcikitavevi.com

İÇİNDEKİLER

Onlar İçin Neler Yazdım ?	11
• Türk Sanayii ve Prof. Dahrendorf	15
• Prof. Suat Bilge ve Bir Anı, 1975	19
• Vehbi Koç İle Sohbet, Eylül 1979	21
• Turgut Özal İle Sohbet; “Reagan Beni Taklit Ediyor”	24
• Mesut Yılmaz’a Açık Mektup	26
• Sayın Demirel’e Açık Mektup	31
• Bir Hükümeti Kutlamanın Sevincini Yaşamak	35
• İlahi Holbrooke, Gerçekten Çok Hoşsun	39
• Pangalos En Büyük Dostumuzdur	43
• Brezinsky’nin Anımsattıkları	47
• Simitis Beni Gülmekten Çatlatacak	51
• Papandreu’nun Misyonu ve Tercümesi	54
• Chirac ve Çikita	58
• Giscard D’estaing’dan Ankara’dakilere Öğütler	62
• Emre Kongar, AB ve Atatürkçüler	66
• Andrew Mango ile Bizim Şaşkın Ördekleri Konuşurken	70

• Akay Başalak; Bir Sessiz Darbe Tanığı	74
• Halit Narin, Sanayicinin Doğru Söyleyeni	77
• Bayram Meral'i Kutluyorum	80
• Paylaşım Kavgasında Batı ve Karen Fogg Olayı	83
• Ahmet Necdet Sezer'e Açık Mektup	87
• Tam Porsiyon Kemal, Yanında Biraz Erdal Bey	90
• Huntington Galiba Haklı Çıkacak!	94
• Örnek Bir Düşünür, Usta Bir Çizer; Turhan Selçuk	98
• Valery, Kral Çıplak Deyivermiş	101
• Sertab'la Avrupa'ya Girmek	104
• Ben Hur'dan Bush'a Yansıyanlar ...	108
• Verheugen Avrupa'nın Maskesini İndirdi	112
• La Coruna, Franco ve 'Manastırda Bir Amerikalı'	116
• Bir Ulu Çınar... Ayakta Dimdik... Attila İlhan	120
• Merkel ve 'Kumalık' Üzerine Çeşitlemeler...	123
• Sertel'lerin Dünü, Bugünü	127
• Orhan Pamuk Nobel'i Garantiledi...	131
• Ecevit Olayı ve Gerçekler	134
• Türbanlı Kadın ve Marlene Dietrich	138
• Chavez Ankara'da, Arap Kralı Şam'da Olmalıydı	141
• Süleyman Orakçioğlu, Gümrük Birliği ve Kara Delik	144
• Erbakan ve Makaryos'un Ortak Kaderi	148

• İktisatçılar Bir Araya Gelirse ...	152
• John Meuhlke, Benim 45 Yıllık Amerikalı Dostum	155
• Gandi Kemal'i Kim Seçti?	159
• Fritz Neumark, Sabri Ülgener, Ahmet Kılıçbay ve Gülten Kazgan Hattındaki Yol Haritası	162
• Karmaşa Kuramı ve Prof. Brian Arthur	167
• Attila İlhan, Kirk Douglas ve Kevin Costner	170
• Turhan Selçuk'un Kırık ve Düz Çizgileri	174
• ABD, İsrail, Ankara Üçgeni ve Erdoğan'ın Ziyareti	177
• Kıbrıs'ta Talat Gitti, Eroğlu Geldi; Sonuçları Ne Olur?	181
• Başarının Simgesi Bir İnsan, Bir Üniversite	185
• İlhan Selçuk'la Sohbeta Devam...	189
• Özgürlük ve Ölüm Arasındaki Kırmızı Çizgi	192
• Server Tanilli ve Aydın Olmanın Bedeli	196
• Denктаş, Erbakan, Gül ve Bendeniz	199
• Denктаş'la Giden ve Gitmeyen	204
• Sultan Galiyev, İdris Küçükömer ve Günümüz	207
• Çizgiler Yalan Söylemez, Değil mi Bedri Koraman?	211
• Demokrasi, Güldürü ve Müjdat Gezen	215
• İktisat Fakültesi ve Boğaziçi'ne Sığınanlar	218
• Fazıl Say'ın Mezopotamyası	223

Prof. Dr. Erol Manisalı 1940 yılında İstanbul'da doğdu. Vefa Lisesi'ni bölüm birincisi olarak bitirdi. İktisat Fakültesi'nden 1962 yılında mezun olduktan sonra aynı yıl öğretim görevlisi oldu.

1964'te doktor, 1970'te doçent, 1976'da profesör oldu. İ.Ü. İktisat Fakültesi'nde akademik yaşamını sürdürürken İngiltere, Amerika, Almanya, Fransa, Japonya, Çin ve Mısır gibi ülkelerde uzun veya kısa sürelerle bilimsel çalışmalar yaptı.

Avrupa, ABD, Asya ve Ortadoğu ülkelerinde çok sayıda konferans verdi.

Manisalı'nın 73 adet yayınlanmış kitabı bulunmaktadır. Bunların 4 tanesi İngilizcedir.

Yurt içi ve yurt dışındaki dergi ve gazetelerde çok sayıda makalesi çıkmıştır. Avrupa, ABD, Kanada, Japonya ve Ortadoğu ülkelerinin yayın organlarında söyleşi ve beyanatları yayınlanmıştır.

Manisalı'nın bilimsel kitapları yanında anı ve şiir kitapları da bulunmaktadır.

Manisalı, akademik kuruluşlar, vakıf ve derneklerden 25'in üzerinde ödül almıştır.

Erol Manisalı, uzmanlık alanları olan Türkiye-Avrupa ilişkileri, dış ticaret ve uluslar arası ekonomi alanlarında çok sayıda konferans vermiştir.

Yayınlarından bazıları şunlardır:

- *Attila İlhan'la Hayatın İçinden*, Tarihçi Kitabevi, İstanbul, 2012
- *Eksen Kayması*, Kırmızı Kedi, İstanbul, 2011
- *Denktaş'ın Öbür Yüzü*, Kırmızı Kedi Yayınları, İstanbul, 2011
- *Avrupa İle Derin Bağlar*, Cumhuriyet Kitapları, 5. Basım, İstanbul, 2009
- *Avrupa'nın Askerle Kavgası*, Cumhuriyet Kitapları, 5. Basım, İstanbul, 2009
- *Ortak Pazardan Avrupa Birliğine*, Cumhuriyet Kitapları, 6. Basım, İstanbul, 2009.
- *Bıçak Sırtı*, Bizim Kitaplar Yayınevi, İstanbul, 2009
- *Batının Yeni Türkiye Politikası*, Cumhuriyet Kitapları, 3. Baskı, İstanbul, 2008
- *Attila İlhan'la 1000 Saat*, Bilgi Yayınevi, 3. Basım, Ankara, 2005
- *Türkiye'nin Askersiz İşgali: Gümrük Birliği*, Truva Yayınları, İstanbul, 2006
- *İslamcı Siyaset ve Cumhuriyet*, Derin Yayınları, İstanbul, 2006
- *Ulusal Cephe Vuruşanlar*, Derin Yayınları, İstanbul, 2004
- *Yeni Dünya Düzeninde Batı ve Türkiye*, Derin Yayınları, İstanbul, 2003
- *Türkiye ve Küreselleşme*, Derin Yayınları, İstanbul, 2002
- *Zaman Tünelinde Bir Adam*, Bağlam Yayınları, İstanbul 2002

Onlar İçin Neler Yazdım?

1970'ten bugüne kadar Türk, yabancı pek çok insan hakkında yazı yazdım. Bunlar bazen bilimsel makaleler, çok defa da kısa köşe yazıları biçiminde oldu. Buradaki yazılar, bilimsel olmayan köşe yazılarıdır. Bu yazılar ara sıra da kitap haline dönüştüler, Amerikalı diplomat ve papaz dostum John Meultke, Rauf Denктаş ve Attila İlhan örneklerinde olduğu gibi.

- Attila İlhan ile yıllar süren sohbetlerimizi dört kitap halinde topladım.

- Amerikalı diplomat ve papaz John Meultke ile 1964-2010 yılları arasındaki uzun serüvenimizi, Türk-Amerikan ilişkileri paralelinde bir roman havasında yazdım.

- Nihayet Rauf Denктаş'la 1975-2008 yılları arasındaki beraberliklerimizde, "siyaset dışı" anılarımı minik bir kitapçık halinde topladım.

"Onlar İçin Neler Yazdım?" kitabımda ise 1970'ten bugüne kadar Türk ve yabancı gazete ve dergilerde yayınlanmış kısa köşe yazılarım bulunuyor.

Siyasetçi, işadamı, akademisyen, sendikacı, sanatçı, diplomat, yazar, asker, bürokrat, her türden insan var. Aralarında yabancılar da bulunuyor.

Çok büyük çoğunluğu yüz yüze konuştuğum, fikir alışverişinde bulunduğum, tartıştığım, hatta eleştirdiğim kişiler.

İçlerinde Cumhurbaşkanı, Başbakanlar, Bakanlar,

muhalafette olanlar, ünlü bilim insanları, işadamları, sanatkârlar, kısacası her türden insan var.

Onların düşünceleri, anılarımız ya da kritiklerim yer alıyor burada.

Yöntem olarak tarih sırasına göre gittim. Böylelikle bu kişilerin Türkiye ve dünyadaki olaylar karşısındaki durumlarını kendi değerlendirmelerimle birlikte ortaya koyma olanağım doğdu. Bir “Yakın Tarih Özeti” gibi de bakılabilir.

Siyasetçinin, akademisyenin, sanatçının, iş çevrelerinin kronolojik bir çizgide durumlarını da gözleme olanağı doğdu.

Bu kişiler için övgülerim yanında en ağır eleştirilerim de yer alıyor. Türkiye'nin ve dünyanın gidişini bu kişiler aracılığı ile okurlarıma sunuyorum. Onları sunarken yaptığım değerlendirmelerle kendimi de anlatma fırsatım ortaya çıkıyor.

1970'ten bugüne kadar kişiler hakkında yazdıklarım, “eski yazılar” olması dolayısıyla “değiştiremeyeceğim şeyler”.

Onların kendi pencereden kimliklerini ortaya koyduğum kadar kendimi de bir anlamda “ele vermiş oluyorum”. Hem de son 40 yıldır yazdıklarımla.

1970'ten bugüne kadar haklarında yazarak görüş beyan ettiğim kişilerin sayısı kuşkusuz burada yer alan kısa yazılarla sınırlı değil. Belki 500, belki 1000 kişiyi buluyor.

Aralarında bir seçim yapmam gerekti ve en karakteristik olanlarına kitapta yer verdim.

Demirel, Ecevit, Erbakan, Gül, Erdoğan, Denktaş, Turgut Özal, Mesut Yılmaz, Halit Refig, Müjdat Gezen,

Server Tanilli, İlhan Selçuk, Mustafa Balbay, Obama, Fatih Hilmioğlu, Emre Kongar, Erdal İnönü, Orhan Pamuk, Bedri Koraman, Vehbi Koç, Halit Narin, Suat Bilge, Chavez, ve daha niceleri yer alıyor. Toplamı 60 kişiyi geçiyor.

Çoğu ile özel anılarım oldu, onlar da kitapta bulunuyor.

Bu satırlar benim başkaları için yazdıklarımı kapsıyor. Bunun ardından, başkalarının benim için yazdıklarını yayınlamayı düşündüm. Okurlar her ikisini karşılaştırarak Türkiye'nin ve dünyanın yakın geçmişi hakkında hem sıkıcı, hem de eğlenceli bir karşılaştırma yapabilirler.

Erol Manisalı

Demokrasi, Güldürü ve Müjdat Gezen

- Siyaset ve güldürü sarmalında oynarken yaşayan, yaşarken oynayan bir insan...

- Acımasız gerçeklerle hayal dünyası arasında gelip giderken acıyı güldürerek tattıran bir beceri...

- Toplumun ağır ve baskıcı sorunlarını en sade ve alçakgönüllü bir biçimde sunan insan.

Onun adı **Müjdat Gezen**, benim Vefalı dostum ve kardeşim. En acılı günlerimde bana destek verirken, yine de gülüyorduk ağlanacak halimize Müjdat'ın dünyasından bakarak.

Dedim ya o yaşarken oynayan, oynarken de yaşayan ayrıcalıklı bir sanatçı, acıyı bile gülererek karşılamamı sağlayan bir dost.

"*Aptal*" adlı oyununda toplumsal aptallıklarımızı çok zekice sunuyordu izleyenlere.

- Dostlarıyla birlikte ortaklaşa bir oyun sergiliyordu sanki...

- Herkes hem kendisi, hem başkaları için oynuyordu, en başta Müjdat...

- Aptallıklarımızı (ve aptallarımızı) sunuyor gibi yapıp üçkâğıtçılarımızı, madrabazlarımızı, toplumu ezenleri anlatıyordu bana göre...

- Aptal olarak sunulanlar sadece birer araçtılar, büyük tehlikeleri örten, gizleyen konu mankenleri...

- Müjdat'ın esas sorunu, kendilerini akıllı gösterip toplumu aptallaştıranlar idi...

- “*Aptal*” oyununun adı “*Üçkâğıtçı ya da Süliin Osman*” olabilir. Aptal, gerçekte aptalı işaret etmiyordu; toplumu aptal yerine koyanları gösteriyordu.

O kimdir?

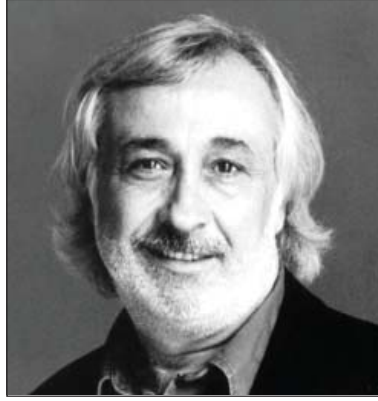
- Müjdat sadece Vefa Lisesi'nde okumuş “*Fatihli*” ya da “*Aksaraylı*” bir İstanbul efendisi değildir.

- O Anadolu'nun bağrından kopmuştur.

- Doğu'nun, Batı'nın birleştirici özelliklerini taşıyan uzlaştırıcı bir insandır.

- Aydınlığın ve uygarlığın güldürü, tiyatro ve sinemadaki yansımasıdır.

Ve benim çok sevdiğim bir dostumdur. Yakın tarihe baktığımızda ressam, filozof, tiyatrocü, müzisyen pek çok

Müjdat Gezen (1943-) tiyatro, sinema oyuncusu, şair, eğitmen, 'Müjdat Gezen Sanat Merkezi' nin kurucusu

sanatçının Avrupa’da büyük sınav verdiklerini gördük. Özellikle İkinci Dünya Savaşı sırasında kimi sanatçılar fikren karşı çıktıkları iktidarlara yaklaşıırken bazıları da ödün vermeden düşüncelerine sadık kalmışlardır.

Buna örnek olarak “*Bıçak Sırtı*” köşemde, Atatürk Türkiye’sine sığınan Alman asıllı Profesör *Fritz Neumark*’tan birkaç defa söz etmişim. Neumark Türkiye’ye sığındığı için kimi eski arkadaşları ona arkalarını dönmüşler, mektuplarına yanıt bile vermemişlerdi. Bunlar arasında bazı Alman sanatçılar da vardı.

Müjdat Gezen’in “*Aptal*” adlı oyununu izlerken bunu düşündüm.

Müjdat’ı kendi pencereden sizlere sunmak istedim. Çünkü o benim için özel bir insandır; bir sanatçı, bir düşünür, Vefa’lı bir dost ve bu toprakların alçakgönüllü bir vatandaşı olarak sizin çok iyi bildiğiniz insan.

Müjdat Gezen bana göre, “*Burjuva olmamış nadir bir kentsoyludur*”. Fatihli, Aksaraylı, Vefa’lı ve İstanbulludur.

Bundan iyi kanıt olur mu? **Hasan Âli Yücel**’lerin, **Mehmet Akif**’lerin, **İsmayıl Hakkı Baltacıoğlu**’ların yettiği mektepten çıkmış zarif bir insandır.

Sana, o gerçekleştirdiğin özgün ve çağdaş eğitim kurumlarında nice başarılar diliyorum.